

Жодній сільській, селищній, районній раді сьогодні не обійтися без фахівця у земельній сфері — землевпорядника. І якщо він любить справу, якою займається, віддається їй сповна, то знаходиться на своєму місці. А це значить, що встановлювати межі населених пунктів, берегти багатовікову спадщину, гасити земельні конфлікти, прокладати «місточки» між сусідами, розмотувати клубочки назрілих проблем на місцях значно легше. Саме до таких належить міський землевпорядник з Тернопільщини Олександра Мартинюк.

ТАКА ВОНА, ГОЛОВНИЙ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИК БЕРЕЖАН

Віднедавня Бережани «пішли на підвищення» — з адміністративного центру однойменного району піднялися до рівня міста обласного підпорядкування.

— Перебудовуємося, як мовиться, на марші, — заклопотаний міський голова Володимир Музичка. — Триває становлення нових структур, треба ретельніше дбати про джерела наповнення бюджету, в тому числі й за рахунок раціонального використання кожного метра території міста. Тим паче, що вона тепер збільшується у кілька разів (Верховна Рада ще має затвердити). Потрібно провести інвентаризацію земель, здійснити їх нормативну грошову оцінку... Словом, додалося роботи, особливо земельному відділу, який очолює Олександра Мартинюк. Поки що вона там одна, але ми вже потурбувалися про підмогу — оголосили про конкурс на заміщення вакантної посади спеціаліста. Новий працівник, впевнений, швидко ввійде в курс справи, адже Олександра Омелянівна у нас комунікабельна, відмінний і авторитетний фахівець...

Зустрілися ми з нашою героїнею за сприяння завідувачки сектору взаємодії зі ЗМІ та громадськістю Головного управління Держгеокадастру в Тернопільській області Галини Стецько, від якої я теж почув багато теплих слів про колегу. Щоправда, нагода поспілкуватися з Олександрою Омелянівною випала не відразу. Робочий день начальника земельного відділу міської ради, зазвичай, починається з виїзду за зверненнями заявників, далі — прийом відвідувачів, розгляд їхніх заяв,

підготовка документів на засідання земельної комісії, яка збирається щовівторка, а ще — зустрічі, телефонні розмови з архітекторами, юристами, підприємцями, колегами-землевпорядниками...

У тій буденності міського землевпорядника поступово вимальовується перспектива розвитку міста в нових масштабах і реаліях. Звісно, результати стають зрими ми не за місяць-два, навіть не за рік...

Межі Бережан затверджені ще у 1974 році, а проект їх розширен-

ня під назвою «Раціональне використання земельних ресурсів Бережанської міської ради як важливе джерело надходжень до місцевого бюджету, підвищення якості життя міської громади» з'явився у 2008-му. Виявився вдалим, навіть переміг на Всеукраїнському конкурсі проектів та програм розвитку місцевого самоврядування. Щоправда, майже рік бережанці виглядали обіцяних за це коштів од Кабміну...

У 2010-му депутати районної і міської рад на спільному засіданні проголосували за зміну меж Бережан і затвердили новий генплан. Через два роки по тому тодішній голова райдержадміністрації підписав розпорядження про погодження проекту землеустрою щодо зміни меж міста. Сесія районної ради без зволікань його підтримала та подала на розгляд до обласної ради. Схвалення чекали більше року. Далі настала черга Верховної Ради...

У травні 2015-го народні депутати, як уже згадувалося, проголосували за надання Бережанам вищого статусу, проте досі місто залишається у старих межах,

оскільки легітимізувати нові ніяк не збереться парламент.

— А люди чекають на розв'язання своїх проблем, задовольнити які в нинішніх параметрах міста неможливо, — шкодує Олександра Мартинюк. — Скажімо, військова частина просить виділити земельну ділянку під будівництво багатоквартирного житлового будинку для учасників АТО, котрі нині служать у Бережанах. Спорудження багатоповерхівки передбачене генпланом, але на сьогодні вона формально... за межею міста. Коли ж їх офіційно розширять, то відразу ж розробимо детальний план забудови і виділимо ділянку. Відверто кажучи, сподівалися, що нові межі міста Верховна Рада «утрясе» невідкладно, вслід за наданням йому статусу обласного підпорядкування, отож іще в 2015-му зможемо приступити до суцільної інвентаризації земель, перегляду їх нормативної грошової оцінки, детального планування, однак... Ну, будемо надолужувати...

Передусім, звичайно, Олександра Мартинюк покладається на власний професійний і життєвий досвід. Моя співрозмовниця, здобувши фахову освіту в технікумі та інституті, працювала землевпорядником у Кур'янівській сільській раді, згодом — у відділі земельних ресурсів Бережанського району (до слова, після закінчення відповідного факультету Львівського національного аграрного університету нині там трудиться її донька Мар'яна). Відтак Олександр Омельянівну запросили на керівну посаду в міській раді. Різні рівні відповідальності, проте, судячи з відгуків, і там дає лад.

— Коли десять років тому вперше переступила поріг цього кабінету, на письмовому столі лежала товста тека зі скаргами. Подумала: розберуся з ними і перейду до важливіших справ. Але де там — тека мало що схудла! Майже такою залишається і понині. Зокрема, не вшухають суперечки за

межі, чомусь важко людям порозумітися, — журиться Олександра Омельянівна.

Щоб розрадити її, згадую історію, яку давніше почув у Бучацькому районі. Ветеран землевпорядної служби розповідав, як щороку, коли починало весніти, обов'язково надходили скарги від одних і тих же людей. Зміст взаємних звинувачень був незмінним: «сусід заліз у мій город...» Отож, не маючи надії владнати зтяжний конфлікт, службовець вкотре їхав у село, майже задля формальності. І ось, каже, знову прийшла весна, вже бралися квітувати сади, а від «штатних» скаржників — жодної заяви! Згодом, побувавши у селі в інших справах, землевпорядник з'ясував той «феномен». Виявилося, віддавав чоловік дочку заміж і надумав запросити на весілля сусіда, з яким багато літ конфліктував через межу. Після того обом полегшало на душі. Тепер, розповідають у селі, сусіди — як найближчі родичі.

— Повчальна історія, — зітхнула Олександра Омельянівна. — І в нас подібне траплялося — воювали між собою, а потім приходять: «Ми помирилися». Це приємно. Недаремно в основу Земельного кодексу закладено принцип добросусідства. На жаль, ним іноді нехтують, кожна сторона конфлікту пильнує особисті інтереси, тож зятято відстоює свою правоту. Навіть комісія міської ради із земельних питань, буває, безсила владнати спір. І все ж намагаюся знайти «місточок», який може налагодити добрі стосунки між людьми, пропоную різні компромісні варіанти. Хоча їх пошуки забирають чимало часу, вимагають терпіння. Але це теж наша робота — землевпорядників.

Єдине, по суті, нарікання чи побажання, яке почув від співрозмовниці, — щоб наші законотворці якомога рідше вносили зміни у нормативні акти. Мовляв, спробуй

встигнути за тими безкінечними змінами, спрощеннями, «удосконаленнями»...

— Так можна й помилок допуститися, — зауважує Олександра Мартинюк. — Отож тісно співпрацюю з колегами з району, області, бо виникають ситуації, коли необхідні їхні консультації, поради. — Зокрема, в юридичній площині. Гадаю, не образяться працівники відповідного відділу міськради, коли скажу, що правники Головного управління Держгеокадастру в області досконаліше розуміються на тонкощах земельних відносин. І я їм вдячна, що ніколи не відмовляють у допомозі.

Одвічно візиткою Бережан залишається збережена з XIV-XVII ст. європейська планувальна забудова з архітектурними ансамблями площі Ринок, вулиць Банкової і Вірменської. Власне, це й спонукало Уряд прийняти 2001 року постанову про створення тут Державного історико-архітектурного заповідника, що, погодьтеся, багато до чого зобов'язує місцеву владу, офіс якої, до речі, розташований у древній Ратуші. Там же і робочий кабінет головного землевпорядника міста. Як на мене, дещо символічно...

Олександра Омельянівна продовжує мою думку: перед тим, як ухвалити будь-яке рішення із земельного питання, що стосується історичної території Бережан, неодмінно обмірковує його з архітекторами. До кожного проекту відведення землі — обов'язково фаховий висновок: як це впишеться в історично-культурний ансамбль міста. Щоб не спотворити багатотисячолетню спадщину, а передати наступним поколінням бодай такою, яка збереглася до наших днів. У цьому Олександра Мартинюк вбачає і свій професійний обов'язок.

Зенон МИХЛИК

Фото автора

Тернопільська область